

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลกระทบของการท่องเที่ยวเดินป่า : ศึกษาเฉพาะกรณีของ
 อาเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน พันตำรวจโท พิเชฐ พิมลศรี

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์	เกี่ยวกิ่งแก้ว	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ประชิต	ณ บางช้าง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธีรยุทธ	ชพานนท์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์ปัจจุบัน และผลกระทบของการท่องเที่ยวเดินป่าในอาเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเดินป่า เช่น หน่วยงานราชการ บริษัททัวร์และมัคคุเทศก์ เป็นต้น พร้อมทั้งการหารูปแบบจัดการท่องเที่ยวเดินป่า ที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการการท่องเที่ยวเดินป่าให้มีผลกระทบต่อสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นให้น้อยที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยใช้กับบุคคล 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐ กลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยวเดินป่า กลุ่มนักท่องเที่ยวเดินป่า กลุ่มนโยบายระดับจังหวัดและกลุ่มประชาชนผู้อาศัยอยู่ในบริเวณเส้นทางท่องเที่ยวเดินป่า นอกจากนี้ยังได้นำข้อมูลอื่น ๆ ที่มีอยู่ที่เกี่ยวข้องกับท่องเที่ยวเดินป่ามาใช้ประกอบการวิจัยนี้ด้วย การศึกษานี้ได้ทำในพื้นที่ อาเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือน มกราคม 2536 ถึงเดือนกันยายน 2536

ผลการวิจัยพบว่า การท่องเที่ยวเดินป่าในอาเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีแนวโน้มขยายตัวทุกปี เนื่องจากได้รับความนิยมจากกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ที่ชอบความสวยงามของธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่นและการผจญภัย

ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยวเดินป่า คือ ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสในการหารายได้พิเศษจากการท่องเที่ยว แต่ก็มีผลเสียทางด้านกายภาพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม การเกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การทิ้งขยะมูลฝอย และการก่อกองไฟซึ่งอาจทำให้เกิดไฟป่าได้ ทั้งนี้เพราะขาดการควบคุมและกำหนดเส้นทางเดินป่า รวมทั้งกฎข้อบังคับและระเบียบปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังพบว่า ยังขาดนโยบายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเดินป่าระดับจังหวัดและระดับชาติ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้มีนโยบายระดับชาติและระดับภูมิภาค ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเดินป่า
2. ควรมีการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวเดินป่าให้ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแล และรัฐสามารถให้บริการได้ เช่น การรักษาความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกในด้านอื่น ๆ
3. ควรเร่งรัดให้มีการรณรงค์เพิ่มความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่น นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการท่องเที่ยว ให้ความตระหนักและมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม
4. ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูล จดบันทึกและสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเดินป่า เพื่อประโยชน์ในการวางแผนปฏิบัติงานของทางราชการต่อไป

Independent Study : The Impacts of Trekking Tours : A Case Study
of Mae Cham District, Chiang Mai Province

Author : Pol.Lt.Col. Pichate Pimolsri

M.A.(Political Science) : Politics and Government

Examining Committee : Assoc.Prof.Somsak Keawkingkeo chairman
: Assoc.Prof.Prachid Na Bangchang member
: Assist.Prof.Nat Chaparnond member

Abstract

The objectives of this independent study are focused at learning about the prevailing situations and the effects of trekking tours in Mae Cham district, Chiang Mai province, including learning about the roles and responsibilities of public and private sectors on the issues of trekking tours. The aim is to find out the most appropriate format of trekking tour management which suits the needs of tourists and has the least effects on local social and environmental conditions.

The methodology of the study is field interviews. Respondents are divided into 5 groups which are: government officials, trekking tour companies, trekking tourists, provincial level policy makers and people who live in trekking localities. Data and information from other sources are also used in this study which is carried out in Mae Cham district, Chiang Mai province during January to September 1993.

The study finds that the demand for trekking tour has the tendency to increase with every passing year owing to its popularity among Thai and foreign tourists who love natural beauty, local culture and adventure.

The beneficial effect of trekking tour is the opportunity of local residents to earn extra income from tourism. But, there are numerous ensuing bad effects on society and culture, on the decays of natural resources and environments such as poaching, garbage disposal and causes of forest fire. These shortcomings stem from the lack of control over the setting of trekking itinerary including the lack of rules and regulations on trekking tour. Moreover, there is the lack of trekking policy both at provincial and national levels.

The study has the following recommendations :

1. national and provincial policies on management of trekking tours should be formulated.
2. trekking itinerary should be clearly specified in order to supervise and service, such as, in providing safety and conveniences.
3. campaigns on the preservation of natural resources and environment should be provided to local residents, tourists and trekking tour companies.
4. data and information concerning trekking tours should be gathered for the use of future official policy formulation.